

Motion till riksdagen 2012/13:K324

av **Jabar Amin m.fl. (MP)**

Ge utomeuropéer bosatta i Sverige samma rösträtt i kommunalval som EU-medborgare bosatta i Sverige har

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av vallagen så att personer som är bosatta i Sverige, men har annat medborgarskap än i ett EU-land, Island eller Norge, ska få rösta i kommunal- och landstingsval enligt samma regelverk som gäller för EU-medborgare.

Motivering

Enligt 4 kap. 2 § i kommunallagen:

- Rösträtt vid val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige har den som är folkbokförd i kommunen, senast på valdagen fyller 18 år och
1. är medborgare i Sverige eller i någon annan av Europeiska unionens medlemsstater (unionsmedborgare),
 2. är medborgare i Island eller Norge, eller
 3. för det fall de är andra utlänningar, har varit folkbokförda i Sverige tre år i följd före valdagen. Lag (1997:166).

Personer som är folkbokförda i Sverige och som samtidigt är medborgare i något EU-land, Norge eller Island har enligt gällande svensk lag rätt att rösta i kommunal- och landstingsval om de har varit folkbokförda i minst 4 månader, dvs. senast i maj under ett valår. Medborgare från ett land utanför EU måste dock vara bosatta i Sverige i minst 36 månader innan de får samma rätt som medborgarna från EU, Norge och Island ges.

Detta innebär att, exempelvis, en bulgarisk medborgare som flyttar till Sverige maj 2014 får rätt att rösta i kommunalvalet 2014, medan en marockansk medborgare som flyttar till Sverige maj 2012 inte får samma rätt.

Tre statliga utredningar har föreslagit avskaffandet av särbehandlingen som uppstår på grund av treårsregeln: Medborgarskapskrav i svensk lagstift-

Fel! Okänt namn på

ning (SOU 2000:106); Kommundemokratikommittén i betänkandet Att vara med på riktigt (SOU 2001:48) och Det Blågula glashuset: strukturell diskriminering i Sverige (SOU 2005:56).

Så här skrev Medborgarskapsutredningen:

Den särbehandling som föreligger mellan utlänningar som är medborgare i länder inom EU eller i Island eller Norge och utlänningar som inte är det, är enligt vår bedömning inte sakligt motiverad. Vi föreslår därför att treårsregeln slopas.

Kommundemokratiutredningens betänkande föreslog följande:

Förslaget från Kommittén för medborgarskapskrav om att alla som har fyllt 18 år och är folkbokförda i Sverige skall ha rösträtt oavsett medborgarskap, bör genomföras.

Det hävdas ibland att det är nödvändigt att treårsregeln för utomeuropeiska medborgare finns kvar även i fortsättning eftersom det påstås garantera att de då får kunskaper i svenska språket, vilket ses som nödvändigt för att kunna sätta sig in i valfrågor och kunna välja med övertygelse.

Den principiella grundfrågan är: Varför ska dessa krav ställas på den marockanska medborgaren som har bott i Sverige i exempelvis 35 månader, men inte på den bulgariska medborgaren som har bott i Sverige i exempelvis endast 4 månader?

Kommunal rösträtt för personer bosatta i Sverige med EU-medborgarskap var något EU krävde. EU ställer dock inte krav på att vi ska behandla andra, det vill säga personer bosatta i Sverige som är medborgare i länder utanför EU sämre. Se exemplet med både Norge och Island. Att behandla personer från länder utanför Europa sämre är ett val som gjordes av den svenska riksdagen och regeringen på egen hand. Detta är något som vi kan ändra på, om viljan finns.

Att värna om likabehandlingsprincipen är viktig; just därför ska vi inte diskriminera vissa grupper bara för att de råkar vara medborgare i länder utanför EU, i synnerhet inte i en demokratifråga som är så fundamental som rösträtt. Med anledning av detta föreslår vi att riksdagen ska besluta att ge personer som är folkbokförda i Sverige och har ett annat medborgarskap än i EU, Norge och Island samma rätt att delta i kommunal- och landstingsval som EU-medborgare, Norge och Island bosatta i Sverige har. Ett sådant ställningstagande främjar integration, likabehandling och demokrati.

Stockholm den 3 oktober 2012

Jabar Amin (MP)

Peter Rådberg (MP)

Maria Ferm (MP)

Bodil Ceballos (MP)